

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 8		
Negyed évre . . . 2	Negyed évre . . . 4		
Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Felhívás a debreczeni polgárokhoz és azokhoz, a kiket illet.

V.

E cikk elején meg kell hogy említssem, hogy az 1902. jan. 2. megjelent cikk, mely nevem aláírásával van írva, az 395 kaszáló birtokos polgár kérelme az ország képviselő házához; erre az elutasított kérvényre azt mondtuk mi debreczeni polgárok, hogy a kormánytól meg vártunk volna annyit, hogy vizsgálatot rendel el, mert tudja azt egy kormány nagyon jól, hogy a hol 395 polgár panaszkodik: ott nagy bajnak kell lenni; de nem tette, hanem kiadta az igazságügy miniszterének. Ez meg tett annyit, hogy kihallgatta a debreczeni törvzs. akkori elnökét, aki azt mondta a miniszternek, hogy ő jól áll a telekkönyvvezetőért; ekkor mi polgárok küldöttésgileg kerestük fel a minisztert, ma is mind életben vagyunk. Elmondtuk neki azt, hogy úgy tudjuk, hogy a törvényszéki elnök azt mondta, hogy mi polgárok valótlan állítunk; a miniszter nem tagadta, hogy nem úgy van, de azt mondta, hogy ő tovább nem intézkedhet addig, míg a bíró nem ítél az ügyeink felett; akkor majd kérdőre vonja a törvényszéki elnököt. Erre elmondhattuk mi debreczeni polgárok, adtál uram esőt, de nincs kö-

szönet benne; mert egy miniszternek tudni kell azt, hogy a hol 700 birtokos polgár közül 395 panaszkodik: igazságaik lehetnek, azt is tudhatja egy miniszter, hogy egy bíró az elnökkel szemben nehéz helyzetben van. Ugy is történt. Majd később elfogom mondani, most már kell, hogy mondjam azt, hogy mikor a főispánt kiküldték kormány biztosul, hogy a város és kaszáló birtokosok közt próbálja meg az egyességet, össze hívták Debreczen város közgyűlését, amely a tanácsot bizta meg az egyezkedéssel, össze hívták az egész kaszáló birtokosokat is és fel hívta őket arra, hogy minden pusztarész válasszon 3 tagot magok közül, akikkel a tanács egyezkedik mert meg kell hogy említssem azt is, hogy ezen csere kaszáló birtokai a polgároknak 7 pusztára részen fekszenek, nevezetesen: Pacz, Fancsika, Bánk, Haláp, Nagy-Csere, belső és külső Gut, Monostor elnevezéssel, a választás meg is történt. A kaszáló birtokosok 20 polgárt választottak magok közül, azok között én is megletem választva. Össze hívtak az egyességre. Én mint birtokos, magammal vittem a kaszáló birtokomról szóló adás-vételi szerződést, a mely azt mondja: Erk 1870 január 24. Jh. 544. Ezen okmány a debreczeni kir. tsz. mint tkv. hatóságnak 544/878 sz. a. kelt végzése alapján a debreczeni Czegléd-

utcai régi könyv 16/2652 sor számú háznak megfelelő lapjáról ugyancsak a régi könyv 556 sor számú háznál megfelelő 1121 lapjára írt Bányi 2 boglyás kaszálóra fentebb 5376/873 fgy. szám alatt vevők Őri Mihály és neje Böszörményi Julianna javukra már előjegyzett tulajdonjog-igazolás folytán bekebelezetett. Kelt Debreczenben a kir. tv. mint tkv. hatóságnak 1878 február 1-én tartott üléséből Filótás Ferencz t. k. vezető. És alatta van a debreczeni királyi törvényszék pecsetje is, ezt felmutatva gróf Dégenfeld József főispán urnak, mert igaz hogy láttunk tanácsnokot is, de az értekezlet vezetője a főispán volt, azt már nem tudom úgy-e mint a tanács kiküldöttje, vagy mint a kormánybiztos, csak hogy a főispán elnökölt, én mint a kaszáló birtokos polgárok megbízottja, felhívtam a főispán urat, hogy nekünk kaszáló birtokos polgároknak, mindönknek ilyen szerződés van a birtokunkban, a debreczeni királyi törvényszék telekkönyvi hatóságnak bemutatott, ott helyben hagyatott és utasítatott a telekkönyvi vezető, hogy kebelezze is be, és igazolva is van, hogy ez meg is történt; mert a törvényszék pecsétje is alatta van.

Ámde abban Debreczen városnak semmi néven nevezendő tulajdonjoga fel nincs jegyezve, annál inkább be-

„Csók laposa“.

Néha-néha el elszáll a lelkem, a gondolatom a szülőföldemre, a nagyszalontai határra, a hol valaha vitéz Győri Jakab hajdu-hadnagy verte, vágta a kontyos törököt, hol a magyar Herkules jó Toldi mutatta az utat a vendégoldal ruddal Nagy Lajos király vitézeinek, oda száll a lelkem, a gondolatom, a „panaszí szikre“ a Keszi, Keza és Vasári dülök délibábos síkjára, a hol valaha, hajdanában kurrogó darvak és kőcsagok tanyáztak . . .

Én még láttam azt a nagy tölgyfát a köleséri ut mellett, melyről azt tartották az öregek, hogy valaha Istenben boldogult özv. Pethe Péterné házara vetette az árnyékát. Pár száz éve meghalt Pethéné, a házat is elhordták a szalontai hajduk és beépítették a „csonka torony“ falába, de a fa állott, a vihar uegtépte, a villám belecsapott s mégis kizöldült minden tavasszal. Egyszer aztán a földre zuhant az is.

Valaha, régen ismertem itt minden darab földet, ismertem a köleséri vár sánczeit, a hol kardmarkolatokat hozott a felszínre

a szántó vető ekeje és a rögök alól pedig fazék számra turta ki az ezüst pénzeket a csürhe.

Az Árpádok alatt a királynéje volt ez a vár; azt mondja a hagyomány, hogy IV-ik Lászlónak a felesége ide jött keseregni, míg az ura egy közel fekvő keresszegi várban dorbézolt a szépséges kunleányokkal, innen izengetett neki, de hiába csábította vissza az elszabadult solymot, fekevesztett paripát, csapodár férjet, nehéz dolog visszacsalni.

Verőfényes őszi napon, hej beh sokszor üztem, tüzes fiatal lelkesedéssel az apró „sziki nyulat“ ott a geszti határ körül a „Csók laposa“ táján. jobban tudott az szaladni, mint a káposztás kertek körül kövér talajon hizott, lomha tapsifülesek, a tanyai kuvaszok megtanították őket a futásra és agár volt a talpán. a melyik utólérte, ha „zsínórba“ szaladt.

„Csók laposa“, beh furcsa története van ennek a darab földnek, elmondjam e ne mondjam-e? Bizony én elmondom, úgy sem lesz már belőle birtokper.

*

A mult század első évtizedeiben Tisza

Lajos volt Biharvármegye alispánja, majd később adminisztrátora. Hatalmas, mindenható ember volt ő Biharban. bár sokszor megkellett birkozni a „kis ur“-ral, Beóthy Ödönnel.

Hogy, hogy nem Tisza Lajos geszti birtoka közzé ékelődött Nagy-Szalonta városának egy nyolcz tiz holdas rétje; nem termett abban semmi, csak kard levelű sás és törpe káka, de azért mindig perpatvar volt miatta, ha a geszti gnlya bebecsapott erre a rétre.

Tisza Lajos is megunta a sok huzavonát, veszekedést, pereskedést és ajánlatot tett, hogy megveszi azt a darab földet. Jól meg is ígerte az árát; de a nyakas hajduk azt felelték neki, hogy nem eladó.

Dupla pénzt is ígért, akkor sem adták.

Egyszer aztán így szólt a Tisza Lajos felesége az áldott emlékü gróf Teleki Julia, „Edes uram, ha te meg nem tudtad venni azt a rétet, hát megveszem én.“

Elmosolyodott erre a hatalmas adminisztrátor és azt mondta, hogy nahát hadd látom.

kebelezve, mi kaszáló birtokosok egymásnak szomszédjai vagyunk, kaszáló birtokaink körül vannak csóvázva úgy az erdő sűrűjében, mint a tisztásokon délről, keletről, északról, nyugatról kaszáló birtokos polgárok a szomszéd-ságaink, a várost szomszéd tulajdosnak nem ismerjük, apáink, nagy apáink, szép apáink is így bírták, így maradt reánk örökségképen is, ha vettük úgy vettük: határtól határig; mi fizetjük tőle az adót. Ezeket elmondva és a szerződést felmutatva, felhívtam a főispán urat, hogy mutassa fel ő is írásilag, hogy miképen tartja hozzá jogát a város; erre egyszerűen azt felelte a főispán, hogy írást nem tud felmutatni, csak uzus joga van. Lássuk: mi volt az az uzus? Az apáink idejében tudtommal, csak annyi joga volt a város előjáróinak az erdőhöz, hogy a tilalmat tartotta fenn és óvta meg az erdőt a kipusztulástól, az igaz, hogy a város vágatta a fát, de a polgárokból választott ugynevezett rözse biztosok osztották ki a polgárok között adójuk után. A város a maga részére nem vágathatott egy darabot sem, a vágás téren a 7 éves legeltetési tilalmat fentartotta a birtokosokkal, a birtokosok fizették az adóját, fizették az erdőcsöszöket, inspektorokat is és használták az egész birtokot. Ez volt az az uzus, a míg a város előjárói igaz atyjai voltak a népnek

Írta: **Öri Mihály**
debreczeni polgár.

Nemsokára egy deputáció ment ki a határra, a viczispán, a szolgabíró, egy par esküdt, na meg egy esomó fiskális; ott volt a „geszti grófnó” is, ugyszintén Nagy-Szalonta városának erdemes tanácsa, elen „piros képü” Balogh Mihály urammal a bíróval.

Folyik az alku, a becsü, a replikázás, a kapacitálás, tiz annak eredménye nem lett, se viczispán, se főszolgabíró, se a prókátorok nem tudták megpuhítani a nyakak hajdukat, csak azért se adták oda az ősi földet és mivel a Corpus Jurisban nem volt rá paragrahus, hat erőszakkal sem lehetett elvinni azt a szalontaiaktól.

A deputáció már szetoszlófelben volt, bosszankodott mindenki a meddő kiszállásért, hanem akkor előállott „pirosképü” Balogh Mihály uram Nagy Szalonta városának erdemes főbírája és sugar bajuszát megsodorva így szólt:

— Ez a rét semmi kincsért el nem adó, ha holdjáért ezer pengő forintot ígérnek, akkor sem lesz a geszti uraságé, de ha a méltóságos grófnó egy csókot ad nekem, ingyen oda adom.

És Tisza Lajosné, gróf Teleki Julia nem alkudott tovább, hanem ott a deputáció színe előtt kifizette a czuppanós vételárt pirosképü Balogh Mihály uramnak és ott nyomban megcsinálták a szerződést, nemsokára át is telekkönyvezték a geszti uradalomhoz, és azóta hívják azt a rétet „Csók lapossá”-nak.

Arról nem szól a hagyomány, hogy ezután a vételár után, vajjon milyen illetéket rótt ki a fináncz.

Lovassy Andor.

A husáru csarnok ügye.

A kik figyelemmel kísérték a debreczeni husáru csarnoknak a lap hasábjain kifejezés nyert indokolt és jogos panaszait, mindenesetre kíváncsiak lehetnek, hogy történt-e eddig valami eme sérelmek orvoslására.

Azt láttuk, hogy az igen tisztelt főmérnök ur élénk figyelemmel kíséri eme közleményeket s aztán a tőle megszokott felületességgel és taktikával kiragad ezen panaszokból két oly lényegtelen dolgot, mint a minő ez a 26 krért elárusított füzetke s az egy korona kulespéznz históriája volt s ezeken szintén tőle megszokott mo dorban nyilatkozik s ezáltal akarja mintegy elfordítani a figyelmet eme rá nézve bizonyosan nagyon is kellemetlenné tett dolgából.

Azonban hivatalos uton is történt valami. A husárusok által beadott panaszt kiadta a tanács véleményezés végett egy bizottságnak, mely a főkapitány, tisztí főorvos és természetesen a főmérnök urakból áll. Hogy most már a bizottságnak mennyi idő kell arra, hogy véleményt alkothasson a panasz jogos voltáról, s ama helyiség tarthatatlanságáról — nem tudjuk, de mindenesetre a dolog nem oly természetű, hogy az effajta elintezési móddal hónap száma késleltetni, halogatni lehetne, hanem a lehető legsürgősebben intézkedni kell.

Bar megvagyunk győződve arról, hogy a bizottságban is a főmérnök ur dominál s ő rá pedig mindenesetre jobb volna, ha ez a dolog a végtelenig huzódna, mindazonáltal nem tétélezzük fel a bizottság másik két tagjáról, hogy bármely irányban is befolyasoltatni engedne magát a főmérnök ur által.

Hiszen a főkapitány ur véleményét már ismerhetjük is ide vonatkozólag. Nem régebbe, midőn bizonyos érdekszövetség megszüntetni kérte a füstölt és friss sertés-hus árulást a Dégenfeld-téri vassatrakban: a főkapitány ur volt az, ki nyíltan ki merte mondani, hogy semmi alapja nincs annak, hogy ezeket az embereket régi helyeikből ki bolygassák, főként akkor, midőn kevéssel az előtt maga a város oly helyeket létesített számukra, melyek a köztisztasági és közegészségügyi követelményeknek mindentekintben megfelelnek.

Nem hiszük ezek után, hogy a főkapitány barátja volna a főmérnök ur ezen szerencsétlen áttelepítési ideájának s ha meggyőződést szerez ama „husáru csarnok” tarthatatlan voltáról bizvást reméljük, hogy véleményével oda fog hatni, hogy ezek a husárusok haladéktalanul visszaköltöztessenek régi alkalmas helyeikre.

A tisztí főorvosur sem mondhat mást, ha partatlanul s a közegészségügyi körülményekre tekintettel vizsgálja emez új helyiséget, mint amit mi is hangoztatunk, hogy t. i. a „husáru csarnok” egy alapjában elhibázott alkotmány s arra a rendeltetésre, hogy ott nyers hus árulassék, nem megfelelő, sőt teljesen alkalmatlan. Nem szólunk itt ama helyiség kisebb-nagyobb fogyatkozásairól, melyekről eleget beszéltünk a lap hasábjain, — nem beszélünk most annak nyomoruságos szűk voltáról, csak arról az egy körülményről, mely lehetetlené teszi, hogy ezen csarnokban nyers hus árulassék. És ez annak levegőtlen, szellőzetlen volta, a minek következménye az, hogy már most is — télen, mihelyt egy kissé felmelegedik a levegő összeromlik, megbűdösödik a hus, s az egész utcát elárasztja bűzével, Lehetetlen feltételeznünk, hogy legyen olyan ember, ki be ne látná

már most is, hogy miféle állapotok lesznek itt a nyári forró melegekben s nem hisszük, hogy ez a körülmény elkerülje a tisztí főorvos ur figyelmét.

És az a legnagyobb baj, hogy ezen segíteni sem lehet. Hiába akarnánk bármily nagy költséggel alsó, vagy felső szellőztető gépeket, készülékeket alkalmazni, — mindez ama szűk utcában, hol a levegő a két magas bérház közt különben is megszorul, — kísérletezés maradna csak.

De nem is volna semmi értelme újra ezeket fektetni be offéle kísérletezésekbe. Ebbe bele menni csak akkor lehetne, ha ezeknek a husárusoknak okvetlen itt — a főmérnök ur által kijelölt helyen kellene árulni, — teszem azt akkor, ha a város egész piacza itt volna összepontosítva, vagy ha számukra egyáltalán nem léteznék alkalmas helyiség.

Ez az eset pedig nem forog fent, — Hiszen, alig egy évvel ezelőtt épen ezeknek a husárusoknak létesítette a város — szintén a főmérnök ur izlése szerint azokat a több mint 46.000 koronába került vassatrakat s akkor mindenki úgy találta, hogy azok minden tekintetben megfelelők: miért ne volnának tehát azok ma is megfelelők s miért kell ezeket a husárusokat olyan helyiségbe kényseríteni, mely nekik teljesen alkalmatlan?!

Tökéletesen értjük, hogy nehéz orvosolni a dolgot akkor, a mikor tudjuk, mily rengeteg összegbe került ez a minden tekintetben szerencsétlen idea. De elvgre is — a közegészségügyi követelmények előtt meg kell hajolni s nem szabad a néposztály egy részét eféle önkénykedéssel tönkre juttatni, s kenyertől megfosztani. Hiszen nem is az első eset ez, a midőn ily megfontolatlan költekezést kell a városi rendszertelen gazdalkodás terhére írunk!

Különben, ha mindenáron piac az akar ott létesülni, ám tessék más árusokat betelepíteni, a kiknek nincs annyira szükségük a levegőre s szellőztetésre, mint azoknak, kik nyers-hus árulással foglalkoznak. Nert azt minden józan ember belátja, hogy ezeknek ott maradniok lehetetlen.

Elvárjuk különben, hogy a bizottság az ünnepek lezajlása után nem lesz akadályozva abban, hogy jelentését haladéktalanul megtegye a tanácsnak, hogy elvgre orvosolva legyenek már ezek a sokszor felhangzó panaszok.

Debreczeni szállásbiztosok.

Napjainkban mindenki érdeklődik a mások helyzete iránt; mindenki szívesen megengedi magának azt, hogy meg hányja-vesse: vajjon ez, vagy amaz embertársa miből nem képes tisztességesen megélni, vagy miből gyarapítja vagyonát, miből huzza jövedelmeit, mennyit költ, mennyit tesz félre, mivel szórakozik, egyszóval mit eszik és miből ruházódik... Ha valaki sürűen pezsözik, 100 as bankókkal fizet, tele marokkal szórja a pinczér garasokat, primadonnának udvarol, vagy a kaszinóban pénzre kártyázik, a hol természetesen százakat veszítenek és nyernek az emberek, a mint jó vagy balszerencse környékezi őket, vagy ha valaki költséges diszlakomákat ad, zajos családi riesajokat rendezget stb. stb. mindez annak a jele, hogy az illető zsebében az erszény állandóan kitömött állapotnak örvend. Az ilyen emberek vagy gazdagon kamatozó tőke után, vagy dusan jövedelmező üzletük után, vagy ritka jó szerencséjük után élnek és pazarolnak. Vannak olyanok is, a kik egy rakáson nagy mennyiségű pénzt találnak, persze még mielőtt azt valaki el-

veszítette volna s az ilyenfajta „becsületes meglaláló“ egy nyájus ismeretlen képében messze vándorol és elbujdosik, aztán mindörökké boldog lesz, ha rajta nem veszt.

Mint ebből látjuk: a meggazdagodásnak és vagyonszerzésnek sokféle útja-módja van ezen a földön. De van itt Debreczenben a meggazdagodásnak, a vagyonszerzésnek egy sajátos neme, a melyhez hasonlót csakis Ázsiában fedezhetne fel valamely modern „Diogenes“ lámpással.

Higgyük, ne higgyük? — az ember inkább elhiszi, semmint kételkedjek benne; mert hiszen Debreczenben megtörténhetik már akármilyen — itt semmi sem lehetetlen.

De térjünk a dologra. Mit beszél a fáma s mit beszélnek az emberek arról, hogy mi módon élnek vissza Debreczenben az ugynevezett hivatalos hatalommal — pénzért?

A szállásbiztosok — állítólag — minden esztendőben katonai beszállásolás előtt, házról-házra kilécesnek s egyes családok embereket azzal rémitenek el, hogy hozzá sok sok idegen katonát fognak beszállásolni. A család erre apástól, anyástól, gyermekestől, mindenestől elrémül és a szállásbiztos ural, a ki nem valami hozzáférhetetlen tisztviselő — alkudozni kezd. A szállásbiztosok persze mód nélkül udvarias, finom modoru tisztviselők lévén, készséggel becsátkoznak alkuba, ők ebben nem találnak semmi különöset, ez itt Debreczenben mint mondják szokásjogon alapuló hivatalos eljárás, sőt az is, hogy megegyezhetnek a szállásbiztos urak egyhelyt több, máshelyt kevesebb szerencsével. Ilyenformán asztán az igen tisztviselőszállásbiztos urak, évről-évre kövér összegeket vágnak zsebre, az elnémitott családapák és családanyák kipréselt nagylöküségéből. Így váltják meg magukat a katonai beszállásolás terhe alól Debreczenben az emberek. A szállásbiztosok pedig vagyont gyűjtenek halomra a jogtalanul össze alkudozott és maguknak megtartott váltásdíjakból. Nyíltan kérdjük tehát, mi igaz e panaszokban?

Mert így beszél ezt a fáma. És ha mindez igaz, akkor talán nem fog nehezére esni senkinek, ha megkérdezzük, hogy meddig tart még Debreczenben ez a szállásbiztos basáskodás, meddig késik még az orvos szer, mely az effajta hivatalos hatalommal való visszaéléseknek egyszer s mindenkorra elejét vegye? Hisszük, hogy a rendszer változás e tekintetben is megnyugtató változásokat fog előidézni és így a szállásbiztosok jövőben mérsékeltebb áron osztogatják a katonai elszállásolás alóli fölmentvényeket.

dr. Király Péter.

Uj regényünk.

Egyesíteni akarjuk a hasznost, a tanulságost, a nemest az élvezetessel és érdekfeszítővel; azért nem a ponyva regényirodalom silánytermékével, de egy igazi mesteri művel ösmerteljük meg olvasóinkat. E regény önálló mesteri munka, noha a lapunkban már a múlt év második felében közölt és régibb olvasóink által ösmert „Nagy Napoleon Császár katonája“ című elbeszélésnek, mintegy folytatását képezi és a XIX-dik századbeli vén Európa legnagyobb eseményét mutatja be, nagy Napoleon császár végleges bukását a Vaterlooi-csatatéren. Innét származik a regény czime is:

„Vaterloó“, mely egyik legremekebb alkotása az elzászi származású meseteriróknak **Eckmann—Chatriánnak**.

Ez elbeszélés lapjain újratalálkozunk a mi kedves, értelmes, gyalogos katonai barátunkkal, a pfalzburgi Bertha Józseffel, a nagy Napoleon császár katonájával, a ki a weissenfelszi, lützeni, lipcei világhírű csaták rettenetes küzdelmei után és a tifusz betegség gyötrelmes láza után talpra áll, a szokott helyét elfoglalja a pfalzburgi órásmester, Goulden apó műhelyében és kedves, bájos Katiczáját is oltárhoz vezeti és élvezni kezdi a minnkában töltött béke termékeny napjait, midőn nagy Napoleon császár világhódító sasaival együtt Elba szigete től váratlanul és vakmerően tér vissza Frankhonba és megkezdi száznapos uralkodását, a melynek egyik áldozata lesz a többi közrendű százezrek között gyalogos Bertha József is, a ki a császár nevében ismét a csatamezőre parancsolnak és aki ismét bajnoka lesz Napoleon végső, legvéresebb küzdelmének, mely a világhírű „vaterloói“ csatátéren véprábas bukással végződik, a gyalogos Bertha Józsefek tízezreinek véres holttestét temetvén a kartácsaktól feltépett idegen hantok alá. — A mi Bertha Józsefünk ugyan megdöbbenő és részvételt keltő küzdelmek, szenvedések után visszakerül csöndes órásműhelyébe és bájos kis felesége, Katicza asszony mellé; de az irók kitünően, megkapóan használják fel ezen kis emberek szereplését és szenvedését annak bizonyítására, hogy micsoda szörnyűség, micsoda vadállatiasság, micsoda bűn az a háboru, melyet nem a hazáért, de a hadi dicsőségért indítanak a zsarnokok.

A megkapó, érdekfeszítő részletekben gazdag, mesteri regény közlését január hava közepe táján kezdjük meg, hogy új előfizetőinknek is alkalmuk legyen ez irányregény hőseinek a szereplését elejétől figyelemmel kísérni.

Eckmann—Chatrian „Vaterloó“ elbeszélését **ifjabb Móríc Pál** magyarosította.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytöplomban: Sáf-rány Lajos tanár, Kis-töplomban: Mitrovics Gyula. Kossuth töplomban: Biró János s.-lelkész, Ispóty-töplomban: Kovács Zsigmond s.-lelkész. Szegényházban: Hajdu Zsigmond p. titkár, Csapó-kertben: Kovács János.

Az ágostai hitv. evang. töplomban d. e. 10 órakor Hajász Lajos h.-lelkész prédikál.

A debreczeni függetlenségi-párt bálja.

Ma holnap ránc virrad január 18 dik napja; már csak egy tyuklopós a mai nap

tól, a midőn is a debreczeni függetlenségi párt megtartja az idei farsang legmagyarosabb és legjobb ízű bálját, a független polgárság pártjának a bálját. Más esztendőben is kedves bálja a debreczeni polgárságnak a mi bálunk, hisszük, hogy az idén még sikerültebb lesz ez a bál, mert ezenkívül másik bált nem rendez sem pártunk, sem a függetlenségi kör. A debreczeni szép fiatal asszonyok és lányok érthető kíváncian és szeretettel várják a mi bálunkat, az idei farsang legjobb ízű bálját, a melyen az ősi polgárság gyönyörű magyaros baráti összejött tart és a fiatalos ösmerkedhetik egymással.

A vármegye megrovási kalandja.

A multkoriban megemlékeztünk a vármegyének azon kellemetlen, kevés tapintatra valló mulasztásáról, midőn az érdemes alispáni hivatal vagy melyik lehetett az, a főispáni beiktatásra hívottak közül kifelejtette avagy mellőzte Hajduvármegyének egyik országos követjét, Rákosi Viktor hajdu-násai kerületbeli országos képviselőt és európai nevű kiváló íróit. Már ekkor felhívtuk e tapintatlanság szerzőit, hogy létezik bizonyosnevezetű Sasku Károlynak egy illemtana, tehát azt minél több példányban szerezzék be a vármegye arra érdemes urainak. És most rövididőköz mulva újabb esetlenségről, tapintatlanságról irtak az ujságok és ezt is a Rásó Gyula kir. tanácsos ur által vezérlett vármegyei belső urak cselekedték meg. Midőn ugyanis új év napján a vármegyei tisztikar az alispán vezetésével üdvözölte új főispánunkat Puky Gyulát, mint a lapok irták, ugyanez a testület — ezután — a nyugalmazott főispán Degenfeld József gróf magán lakására sietett, ezt az ezidőszerint foglalkozás nélküli magán urit embert üdvözölni. Hát ez az eljárás és üdvözlés nem volt helyes; mert ha az alispán urék külön-külön személyszerint, avagy névkártyákon kívántak volna az eltávozott főurnak boldog új évet, az ellen nem lehetne szó; ámde ők testületileg, tehát mint a vármegye közönségének képviselői és megbízottai a tisztikar nevében, tisztelegtek gróf Degenfeldnél, akinek a tovább működése iránt maga a megbízója, a kormány is teljes bizalmatlanságát fejezte ki, midőn régen megérett, de mindamellett meglepetést-keltő hirtelenséggel történt nyugdíjaztatását és keresztel is betakart menesztését előmozdította. Tehát a vármegyei uraknak ezen testületi, és hivatalos tisztelgése a bukott rendszer bálványánál, az új főispán által ígért és az új főispán által már is nyíltan megkezdett rendszer változás küszöbén: helytelen és tapintatlan tüntetés volt, melyet akárki fundált ki, megrovást érdemel érte.

Hirek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek:

Szücs Imre — Arany Eszter. Cseresznyés János — Kálmán Eszter, Vilmányi István — Kecskés Róza, Pap Lajos — Grega Éva Zsófia, Szlávik Vilmos — Pollner Amália. Nagy Károly, — Pál Eszter, Gyönyörű Lajos — Nagy Róza, Józsa Ferencz. — Vigh Mária, Juhász Gábor, — Szabó Zsuzsanna, Siket Gyula — Polgári Róza, — Összesen 10 pár. — Ugyanezen idő alatt a következő halalozási esetet jelentették be. — Özv. Gergely Józsefné szül. Kerekes Eszter 35 éves kisbirtokosnő, Dózsa Mihály 63 éves napszamos, Csejthi Mihály 62 éves szegényházi ápoló, Orosz Péter 72 éves kisbirtokos. Nagy István 35 éves szegényházi ápoló, Kovács Gábor 10 hónapos csecsemő, Mészáros Dániel 64 éves törvénzi kiadó Molnár Mária 11 napos csecsemő, Huszár Mihály 64 éves háztulajdonos, Takács Péter 56 éves napszamos, Molnár Sándor 45 éves napszamos, Major Gáborné szül. Fogarasi Erzsébet 56 éves háztartásbeli, Bokor József 8 hón. csecsemő, Jenei Mihály 32 éves napsz. Nagy József 85 éves magánzó, Szoboszlai Imre 3 éves gyermek, Mészár Lajos 5 hónapos csecsemő, Korom Béla 19 éves csizmadia segéd, Boros Dezső 4 hónapos csecsemő, Nagy Lajos 6 hónapos csecsemő, Szina Erzsébet 4 éves gyermek, özv. Varga Mihályné szül. Sütő Zsuzsanna 77 éves háztartásbeli, Kain Sándor 22 éves aranyműves segéd, Sándor Judith 64 éves házi cseléd, Kegyes Karolina 47 éves háztartásbeli, Posta István 73 éves földbirtokos, Révész István 40 éves szücssegéd, Nagy József 1 hónapos csecsemő, Gacsardi Katalin 22 éves házi cseléd, Szilágyi Erzsébet 2 éves gyermek, Nagy Maria 1 hónapos csecsemő, Kozák István 3 éves gyermek és 1 halvaszületés. Összesen 32. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 38 születési esetet (17 fiú 21 leány) jelentettek be, úgy a születési esetek 6-al multak felül a halalozási eseteket.

Apróságok Puky Gyuláról.

Ne vegye rossz néven új főispánunk, ha a szereplő férfiak sorsát nem kerülheti el és foglalkozunk vele. Mert kívánatos, hogy Debrecen megismerje az emberét, noha eddigi kijelentései után is a legelőnyösebben is ösmerhettük meg Puky Gyulát, ki iránt pártkülömbég nélkül szép reményekkel, sőt tapasztalhatta, hogy szeretettel viseltetünk.

Mert nem párt szemüvegen, mint a kormány megbízottját és kortes vezéret tekintjük őt, hanem edzett, kipróbált, megközelíthetetlen férfiúnak, ki nehéz feladatra vállalkozott, hogy leszámol egy régi elszáposodott, elhinarosodott érdekrendszer büneivel és megmenti a mit meg menteni lehet és a békét visszaállítja a mi szűkebb-körű köztársaságunkban. És mivel rend a lelke mindennek, hisszük, hogy ő csakugyan hivatott itt a rendet, a tiszta kezelést megteremtteni. Segítse az Isten.

A városháza hivatalkerülő és a munkával hadilábon álló körökben kellemetlen meglepetést keltett Puky Gyula főispán elhelyezkedése.

Főispánunk ugyanis, mivel csak május havában telepedik le városunkban, vármegegyházi lakhelyiségeit ideiglenesen átengedte a vármegyei központi szolgabírói hivatal helyiségeül; és mint halljuk maga pedig a debreczeni városházán keresett ki hivatali szobát, a polgármester szobája mellett egy kis szűk szobácskát. Ez most Debreczen és Hajdúvármegye főispánjának a hivatalos helyisége. . . Ez a helyfoglalás meglepte és kellemetlenül érintette a városi köröket, melyek egyrésze eddig tetszőszerint foglalkozott a hivatalban vagy került el a hivatalt, az erősen nyugdíjkepes öreg

podeszta felől bátran cselekedhettek. Kellemtelen tehát most már az urakra, hogy az új főispán éppen az ő nyakukra — bocsánat! városházájokban telepedett meg. . . Mi lesz ebből? Hát csakugyan lekell mondanani a delelőtti kérésokról és sörjédsokról, mi egymás? . . . Ugyanis vészirték terjedt el a városházán, hogy az új méltóságos ur már reggel fél kilencz órakor „beült” a hivatal szobájába és midőn később fél tíz óráját, vagy talán még korosabb is lehetett a hivatalos idő, kerestetett egy oszlopos főurat, a tekintetes ur még mindig nem volt található odafönt. . .

A nyalka hajduk, az irnok urak összesugtak a hivatalokban és az előszobákban, miésoda felfordult világ! Most már csakugyan még a tekintetes uraknak is dolgozni kell; mert nem az lesz az első, a szent, a sérthetetlen hivatalnok, a ki a legvakmerőbb, legszájasabb kortes.

Mozog, mégis mozog a föld.

Arról, hogy bizáki Puky Gyula, ez a kiváló és hithű kálvinista nemes magyar ur, a lelkiösmeretségnek, a kötelességérzetnek, a rendnek és pontosságának mily példás öre, arról számos esetet beszélnek az ő bírói hivataloskodásából.

Mint a budapesti táblának tanácselnöke, az elnök szabadságon levén, mint helyettes vezető megcselekedte, mivel tapasztalta, hogy az urak mulasztják a hivatalos órákat, szobáról-szobára feljárt a bíró urak hivatalát is, a hol nem találta fent az illető bíró, jegyzőt vagy más tisztet, annak becsukta az ajtaját és a kulcsot pedig felvitte magával a szobájába, mondván a szolgának:

— Ha majd jön a nagyságos ur! Vagy a tekintetes ur, mondja, kérem, fáradjon fel hozzám a kulcsért. . .

Puky Gyula ugyanis a jeleneteknek nem volt barátja, hanem négyszem közt végzett a kifogásolt kiérdemelt urakkal. . . És a kivel így egyszer négyszem közt beszélt, az egyszem kívánczolt többé a kümben tisztelt és szeretett kiváló elnökkel ilyen barátságos négyszemközi beszédre.

Még ma is emlegetik Budapesten azt a táblai iktatót, a kit egyszer a hivatalos teendőiben Puky méltóságos elnök ur helyettesített. Ennek a férfúnak is szokása volt a hivatalos időt meglopni, kurtítani; de egyszer aztán példásan rajta vesztett. . .

Puky Gyula jóval a reggeli hivatalos óra után lement az iktatóba és mivel nem találta fent a férfit, maga ült a lusta férfiú asztala mellé és annak rendje-módja szerint intezni kezdte a halomra gyűlt iratesomagokat. Később felérkezett a lusta férfiú is és már ráakart kurjantani arra, a ki vakmerően az ő hivatalos asztalához merészelt ülni, midőn elképedve, zöldülve-kékülve ösmerte fel az asztal mellett a méltóságos elnököt. . . Hebegve mentegette magát az elmaradása miatt.

— Hagyja kérem, mondta volt Puky Gyula, arról majd beszélhetünk odafönt; de mint látom: sok dolga van kegyednek, hát egy kicsit segítetttem. . .

Nem tudjuk, hogy mennyire igazak ezen az új főispánunkról elmondott apróságok; de az igaz és bizonyos, hogy a mi városi uraink mulasztott dolgán nem kicsit, de sokat segíthet a mi derek új főispánunk, ha akarja. . . Pedig ő akarja!

nemes Portörő Kelemen.

A debreczeni Torna és Kerékpáros Egyesület hangversenye.

A városunkban eddig létezett két sportegylet — a debreczeni Torna Egylet és a Kerékpáros Egylet életében nagy jelentőségű

mozzanat volt a múlt év November hó 10-én tartott közgyűlésen kimondott egyesülés. — Mindkét sportegylet érezte azt, hogy ha külsőleg is érvényesülne s számottevő sportegyletként szerepelni akar, szüksége van az egyesülésre, — az a körülmény pedig, hogy Debreczen város a sporttér felállítására egy es ugyanazon helyiséget engedett át, a két egyletnek — még szükségesebbé tette az egybeolvadást. — Az egyesülés óta észlelhető is az egyleti élet felvirágzása. A tagok még eddig nem tapasztalt lelkesedéssel művelik a testedző sportot, s már a múlt hó folyamán egy minden tekintetben sikerült házi versennyel életelt adott magának az összeolvadt két sport egylet. Most azonban még élekenbben foglalkoztatja az egyletet a város által rendelkezésére bocsájtott sportter letesítése és felszerelése, a melyhez már tavasszal hozzá akarnak fogni. Itt azonban egy nagy nehézség áll újokban, az t. i., hogy az egylet nincs oly anyagi helyzetben, hogy egy modern sporttér felállításának ca. 2000—3000 kor. költségét fedezni tudná. E végett az egyesület váasztmányja legutóbbi ülésén már minden lehető módot megvitatt, amelylyel a sporttér felállítására rendelkezésre álló pár száz korona tőkéjét kiegészíteni, gyarapítani lehetne. — Miután azonban a gyűlésre való felhívást s a nagy közönség jótékony adományaira való apelálást nem tartottak elég biztos eszköznek, elhatározták, hogy a magok erejéből teszik meg az első lépést erre. E czélból az egyesület ügybuzgó elnökével élen elhatározta, hogy f. hó 21-én, d. u. fél 5 órakor a kereskedelmi Akadémia dísztermében egy nagyobb szabású hangversenyt rendez s ennek a bevétele fogja a felállítandó sporttér költségének a magvát képezni. — A hangversenyre külön meghívók nem fognak szétküldetni, a jegyek azonban már a legközelebbi napokban előjegyezhetők lesznek Szent Királyi Tivadar és ifj. Gyürky Sándor urak üzletében. A minden tekintetben sikerültnek ígérkező hangverseny műsora, amennyire az már összeállítható — a következő I. Beethoven Cdur concert I., két zongorára, előadják: Sonnenberg Betta k. a. és P. Nagy Zoltán. 2., Énekszám. Zivuska Irén kisasszonytól. 3., Monológ. Előadja Szüts Margit k. a. 4. Schuman dalok. Éneklő: Sáfány Lajos ur. 5., Hegedű solo. Fűredi József urtól. A műsor néhány számmal esetleg még gazdagabb is lesz s ezután is felhívjuk a nagy közönség figyelmét és jótékonyágát eme törekvő sport egylet támogatására.

(a.)

A vadasdi székelyek templomára

ujabb kedves, testvéri adományt vetünk. Hálás köszönettel nyugtatjuk pártunk eljárójának, testvérünknek, debreczeni polgár Sallay Sándornak ezen 10 koronás gyűjtését és testvéri fáradozását. Dicséretet érdemel e derek polgártársunk, a kinek a gyűjtését a mai postával a vadasdi ev. ref. lelkeszi hivatal címére elküldtük. Az adakozók nevét és adományát nyugtatjuk. Sallay Sándor gyűjtéseivel adakoztak a vadasdi székelyek templomára:

Özv. Sallay Sándorné 2 kor. Sári Bálint 1 kor. Ifj. Béressy Mihály 1 korona. Sári István 40 fill. Süveg Sándor 40 fill. Latinka János, Özv. Nagy Sándorné, Deme-ter Józsefné, Özv. Tóth Andrásné 20-20 fill. Vanicskó Józsefné 30 fill. Kiss Andrásné, Juhász Gáborné 40-40 fill. Pálffy József 34 fill. Brilla Ferenczné 40 fill. N. N. N. N.

N. N. 20 - 20 fil. N. N. 10 fil. N. N. 40 fil.
N. N. 10 fil. D. S. 10 fil. N. N. 16 fil.
S. S. 20 fil. Nagy Bálintné 20 fil. Sallay
Sándor 70 fil. összesen 10 koronát.

A fillérogylet tea-estélye.

Bizonyára több oldalról nyilvánult óhajnak kívánt: eleget tenni a fillérogylet, midőn elhatározta, hogy két évi szünetelés után f. év február hó 15-én a Bika szálló dísztermében tea-estélyt rendez. A téli évad egyik legkedvesebb, úgy szólván családias mulatsága volt ez mindig s így bizonyára nagyon megfogja örvendeztetni városunk fiatal urhölgyeit az a kellemes hír, hogy az idén újra lesz tea-estély. Az előkészületek megtételére — mint halljuk — rendező bizottság alakul.

Nagytisztelotü Eröss Lajos és neje jótékony adományai.

A mai sivar korszakban mindig fel-emelő és nemes érzést ébreszt, ha szerető, testvéri, jótékony szivekről emlékezhetünk. A maradéki kis református egyház és debreczeni jótékony célokra adott ezen 36 koronás külön-különféle célra számt adományokról, nagytisztelotü Eröss Lajos theol. akadémiai tanár uruak és kedves nejeinek, a hitbuzgó református nőnek valóban szép adományairól, hálás köszönettel emlékezünk meg, midőn azokat nyugtatjuk és az illetékes kezekhez postán és rövid uton eljuttatjuk, egyidejűleg közöljük a nemes adakozók dozzánk intézett levelét:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az ide mellekelt 36 koronát kréem az alább megnevezett jótékony célokra elfogadni s rendeltetési helyére juttatni:

1. A maradéki (Slayonia) ev. ref. egyház segélyezésére Özvegy György gendnok czimén Eröss Lajos ev. ref. theol. tanár és neje 8 kor.
2. Viski Sándor közkórházi gondnok czimén, a kórházban két iker gyermekével ápolt szegény beteg asszony részére 8 korona.
3. A Debreczeni nőegylet részére 4 korona.
4. Népkonyha részére 8 korona.
5. Az Izraelita szegény iskolás gyermekek tápintzetére 4 kor.
6. A lelenczház javára Csiki Lajos kezéhez 4 kor. Összesen 36 korona. Teljes tisztelotü Eröss Lajos theol. akad. tanár és neje. Debreczen, 1902. január 4.

Hírek a debreczeni iparos világból.

Beküldték ezen értesítéseket: Már csak egy nap választ el minket az iparos ifjak táncmulatságától, közeledik már az idő, hogy a mulatni szerető ifjuság kimulassa magát azon nagyon sikerültnek ígérkező táncmulatságon, melyet e hó 5-én, vagyis Vasárnap rendez az iparos ifjuság önképző egylete. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, sziveskedjenek e célból az ipartestülethez fordulni. Mi a magunk részéről a legszebb sikert kívánjuk derék iparos ifjainknak, a mi hisszük hogy nem is marad el.

A debreczeni iparos kör február hó 5-én tartja meg a Bika szálloda dísztermében szokásos tánc mulatságát. A rendezőség élén Biczó Gyula városunk ismert építőmestere áll, ki mindent megtesz, hogy önálló iparosaink a mult évihez hasonló kellemes mulatságban részesüljenek. Ezen bál volt a tavalyi mulatságok legsikerültebb mulatsága s nem kételkedünk, hogy az idei nem fog hátrább maradni a tavalyinál.

Szép adomány a kórházi szegény asszony részére.

Szép adományról emlékezünk meg, a mely dicséri az adományozó nemes lelkét és jóérzését. A derék adakozó, névszerint Schwarcz Vilmos ur 4 forintot, az az nyolcz koronát hozott be szerkesztőségünkbe, a debreczeni kórházban ápolt, elárult iker-gyerekes szegény asszony részére. Midőn e szép adományt hálás köszönettel nyugtatjuk, jelezzük, hogy azt Viski Sándor kórházi gondnok ur kezéhez átszolgáltattuk.

A debreczeni országos vásár.

A debreczeni téli, ugynevezett Remete Antal napi vásár holnapután, az az hétfőn veszi kezdetét. A vásárt a következő sorrendben tartják meg: Janur 6-8-ig, azaz hétfőn, kedden, szerdán lesz a bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, iparcsikkok, gabona és terményvásár. Január 11-12-ig azaz szombaton és vasárnap lesz a sertés, vásár. Január 12 és 13-án, azaz vasárnap és hétfőn lesz a lóvásár. Január 13-án és 14-én, azaz hétfőn és kedden lesz a barmvásár.

Szolgabírók beosztása.

A legutóbb lefolyt vármegyei közgyűlésen megválasztott szolgabírokat tegnap osztotta be szolgálattételre bizáki Puky Gyula főispán. Miskolczy Lajos tb. főszolgabírot a központi szolgabíró-ághoz, Ludány Géza tb. főszolgabírot a szoboszlói járáshoz, és Magi Elek szolgabírot a bősörményi járáshoz osztotta be szolgálattételre.

Vendégszereplés a színházban.

A kis mama czimű pompás kedves vigjátékot telt ház nézte végig csütörtök este. A színiakadémia egy fiatal növendéke Brinke Gábor mint vendég lépett fel ez este Valentin szerepében. Brinke fellépését nem olyan mértékkel bíráljuk el, mint egy kész színészét, épen azért elismeréssel adóztunk neki. Ertelmes, tehetséges ifju, ki a színpadon teljes bizottsággal mozog s épen ezek a körülmények sejteti engedik, később, ha kifejlődik s nagyobb gyakorlatra tesz szert, ügyes s jó színész válhatik belőle, ki kellő szorgalom s tanulásal mindenkor megállja helyét. A telt ház közönsége melegen, rokonszenvesen fogadta a már megjelenésében is kellemes fiatalembert, kinek a kapott tapsok csak buzdításul szolgálhatnak további előhaladásában. (l. f.)

Simon István tanító gyászja.

Simon István debreczeni ev. ref. tanítót ismét meglátogatta a hálal anyja. Az érdemes tanítót és népszerű író családi gyász sújtotta le. Midőn az Ur vigaszát kérjük a bánatos család lelkére, részvétellel jelentjük, hogy Simon István 1 éves 10 hónapos leánykája, Jolánka f. hó 3-dikán 1/2 9 órakor meghalt. A kis halottat f. hó 5-dikén, délután 2 órakor temetik a Vigkedvű Mihály-utcai leányiskola udvaráról.

Iparosok értekezlete.

A debreczeni Ipartestület önálló tagjai holnap, vasárnap, d. u. 2 órakor, a csizmadik társulat árucarnokában értekezletet tartanak, melynek napirendje az ipartestület 3 évi működésének elbírálása és a tagsági díjak rendezése lesz. Az értekezlet egyszerű mind a saját maga részéről kifogja jelölni jelöltjét az ipartestület tisztújítására.

Köszönetnyilvánítás.

A debreczeni Torna és Kerékpáros Egylet, köszönetét nyilvánítja ifj. Gyürky Sándor urnak azért, hogy ő a bíróság által részére 10 koronában megítélt szakértői díjat a debreczeni Torna és kerékpáros egylet sporttér alapjának adományozta.

Az országgyűlési képviselőválasztók.

1902. évre érvényes állandó névjegyzéke összeállítván, annak egy hiteles példánya az 1899. évi XV. t. cz. 150. §-a értelmében Balogh Géza kir. közjegyző urnál Kossuth u. 9. sz. helyzetetett el, a kinél bárki a névjegyzék teljes vagy kivonatos másolatát a szabályszerű díjak feizetése mellett megszerezheti, Debreczen szab. klr. város központi választmányától 1902. január 2-án.

Debreczeni rövid hírek.

Támadás az utcán. Gelberger Mór debreczeni marhakereskedőt az éjjel amint a vonattól lakására igyekezett, Jókai-utcán meglamadta egy ösmeretlen ember s pénzt követelt s eközben sulyos botjával Gelberger fele sújtott. Gelberger az ütést elhárította s úgy ütötte föbe támadóját, hogy az megremülve elmenekült. Gelbergernél 2800 firt volt, melyet az eladott marhákért kapott Pesten. — **Elfogott betörő.** Csalós András lakatossegéd N. i. r. e. g. y. h. á. z. á. n. az utóbbi napokban két nagyobb betörést követelt el s megszökött. A körözést elrendelés allene s Szücs rendőrbiztsg tegnap felösmerte s elfogta. — **Csendélet a Cserén.** Zih Ferencz és Nagy József a cserén egymás szomszedságában laknak. A szomszédok nem épen a legjobb viszonyban vannak, folyton perelnek. Tegnap is összeveszték s Zih Ferencz fiával együtt késsel, s fejszével felfegyverkezve, meglamadták Nagy Józsefet s Zih Ferencz hasba szurta. — A rendőrség vizsgálatot indított.

A Horgony Pain-Expeller

igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain Expellerrel való bedörzsolések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hanyóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsolése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszerré jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expeller-t vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Rendeleti Közlöny.

Ugy a közös hadseregbeli, mint a honvédségi, továbbá a közös hadseregtől a honvédséghez helyezettettek hivatalos közlönyeit, mely a tartalékos tiszt urak kinevezéseit és áthelyezéseit hozza, megtekinthető helyben az alanti czégnél. Hol egyidejűleg a fent nevezett tartalékos tiszt urak szintén a lehető legjutányosabban szabály szerint szerezhetik be szükségleteiket és átalakításait, melyek okvetlen a czég jó hírnevéhez képest lesznek eszközölve. Blum Sándor udvari egyenruha szállító és finom polgari szabóság. Debreczen, Kossuth-u. 19.

Országos vásár N.-Létán
f. é. január 16-an.

Mezőgazdaság.

Általánosan ismert tény, hogy háziállataink szervezete a tavaszi változó időjárás, az istállótetésről a zöldtakarmányra való átmenet nem marad befolyás nélkül és különösen növendék marha, sertések juhok, baromfiak stb.-nél gyakrabban mint bármikor járványszerű betegségek lépnek fel. Igen ajánlatos tehát ezek ellen idejében alkalmas präservatív-szereket alkalmazni, mint a minőknek a Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor, Kwizda féle restituions-fluid, Kwizda féle sertéspor, Kwizda-féle hashajtó juhoknak, Kwizda-féle baromfiapor tyukok, kacsák, ludaknak stb. stb. éveken át beváltak.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Szombaton. „C” bérletben Az üdvöske. Operette 3 felvonásban.

Vasárnap két előadás délután Karácsony Drámai látványosság 5 képen.

Este 7 és fél órakor bérletszűnetben A pirosbugyiaris. Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Hétfőn „A” bérlet Tót leány. Népszínmű 3 felv.

Kedden „B” bérletben Szőke Sándor ujonnan szerződött tag első felleptűl: Alfons ur. Vigj. 3 felv.

Nyitlér.

Borivóknak, kik a bort savanyvíz-ekkel sze-
retik vegyíteni, mindenképp ott!

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égvényes
SÁVANYVÍZ

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak
lehető kellemetes, ingerlő mellékzét ad, annálkül, hogy
azt fokozta festené.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeplo, pattanások, májfoltok, bőratka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepesztéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arcbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi elő az arcbőr fénvességét. **Ára 1 korona.**
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerüzében
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerüzében
Budapest, VI., Váci-körút 17.

STORM-SLIPPER (hócipők)

[urak, nők és gyermekek részére] melyeket

Boston Rubber Shoe Company

Bostonban U. S. A. gyárt

a legjobb felsőcipők

könnyű, elegáns, a cipőt teljesen fedi.
Nagybani elárúsítás

WELLISCH FRANKL & Co., Wien I. Fleischmarkt 1 14.
Kapható minden divat és cipő üzletben.

Országos vásár

Margittán

január 8-án és 9-én

barom vásár.

10-én

kirakodó vásár.

Árverési hirdetmény.

A csapó utcza 5 számú Dobray-féle ház, mely üzlet nyitásra igen alkalmas helyen fekszik, az 1902. évi január 8-án d. u. 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében önkéntes árverésen elfog adatni.

Házikisasszonynak

ajánlkozik

vidékre

egy háziasszonynak

Czim a kiadóhivatalban.

Valódi moskvai „Karaván Teak”.

Valódi moskvai „Popoff”

Valódi Jamaikai Rum

Valódi francia pezsgők

Valódi francia likőrök

Valódi hollandi likőrök

Valódi francia cognac

Kitünő magyar cognac

Kitünő magyar tokaji asszuk

Kitünő magyar pecsenye borok

Kitünő magyar asztrali borok

Kitünő magyar tea sütemények

Kitünő magyar czukorka speciálítások.

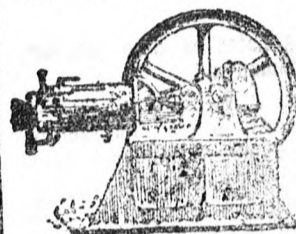
Kontsek Géza

ujonnan berendezett üzletében

Kossuth-utca 7.

Uj nagy fűszer árjegyzék kívánatra ingyen.

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok

villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorsfutók tehát malomzésekre különösen előnyvel használhatók. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER motorgyára.
Magyarországi vezérképviselő és raktár:
Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61.
Árjegyzék ingyen!

Tisztességes ügyelők kerestetnek.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van évtávy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképeségének fokozására, csontöröseknek. — 1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1 doboz 70 fillér. Csak a tenü végjegygyel valódi. Kapható minden gyógyszerüzében és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János,** cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, körületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

Beküldött!

Nem mindenütt kapni egy üveg jó likőrt és a hol épp kapható, ott is rendesen nagyon drága. Mostanában pedig, a miről nem tud mindon olvasó vagy háziasszony, mindenki maga a leggyorsabb módon a legnagobb asztali likőröket u. m. **Chateausse-t, Benedictine-t, Curacao-t** stb. készíthet a legjobb és legolcsóbb módon és pedig oly minőségben, mely a legnagobb likőröktől semmiben sem különbözik. Ezt előjük **Schrader Gyula, Feuerbach-Stuttgartban,** melyeket a cég **Schrader Gyula, Feuerbach-Stuttgartban,** mintegy 10 különféle változatosságban készít. Minden egyes töltes, melynek ára a kivánt likőr néme szerint: Minden egyes **20 fill.** elegendő 2 liter likőr előállítására. Kérjen az alul megnevezett cégtől prospektus **ingyen és bérmentesen. Ausztria-Magyarország Főraktára: Maager W. Wien, III/3. am Houmarkt 3.**

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésűl alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossákn legyünk és csakis védjegyűl és a „Richter” czéggel jesszel fogadjunk el. — 80 l., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzében kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
* csász. és kir. udvari szállítók. *
Rudolstadt.

A haj újra növése! Nincs többé kopaszság!

Egy említésre méltó szer, mely férfiak, nők és gyermeknek egyaránt gyönyörű hajat kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korpás, varas, pörsenes fejet és sürüsit, hosszúra növeszt, valamint nehezzé és selymessé teszi a hajat. A korán megöszült haj, festés nélkül visszakapja eredeti színét. A kopasz fejnél a haj valamint a szembőrdök és szempillák újránövéséért jótálik.

Amerikában „Lovacrin” név alatt egy szert találtak fel, mely hosszú és gyönyörű dus hajat növeszt. Miután a Lovacrin tisztán növényekből lesz készíve, nem kell ennek használatától óvakodni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy önnök vagy gyermekeinek ritka és esenyész hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, úgy télen mint nyáron szükség van és egészséges hajnövése nélkül úgy a gyermekek mint a felnőttek folyton ki vannak téve a meghülésnek. Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajlőt és évek múlva, míg a természet ezt a hiányt pótolja De ki kétkelhetné ezen csodálatos szer tulajdonságaiban akkor, midőn kezünk között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyénektől erednek, kiknek szavahihetőségéhez kétség nem fér.

Nincs métség többé a korpá, a hajhullás a kopaszságnak, a mint azt a fenti kép mutatja.

Kir. Ö fensége Hohenzollern hercegnő: „Kérek még 3 üveg Lovacrin.” — Metzko Martha építőmesternő Kojanke, (Németország): „A Lovacrinna nagyon megvoltam elégedve és rögtön új hajnövést idézett elő.” Zichy Edine grófnő, Zichyfalva: „Süveskedjen számomra még 6, és Crencville grófnőnek 1 üveg Lovacrin küldeni.” — Pollák Lina urnő, Leibach: „Mint hogy a Lovacrin hatásával nagyon megvagyok elégedve, kérek azonnal még 1 üveget küldeni.” — Löser Ida k. a. Bodenbach: „Kérek még 1 üveg Lovacrin; e szer kitűnően bevált.” — Schuller J. tanár, Bécs: „Több év óta kopasz voltam és néhány hónap előtt az Ön Lovacrinját kezdtem használni. Most az egész fejbőröm sűrű hajjal van fedve. A mire sok orvos nem volt képes, azt az Ön Lovacrinjával elértem.” Neumann E. ur, Basel: „Mig sok más szert eredmény nélkül használtam, addig az Ön Lovacrinja valóban csodálatos hatása volt. Egy kopasz részt, melyet már régóta bírtam, igen szépen új haj fed be.” — Ehrlich József ur, Jablonetz: „Egy betegség következtében egész hajzatomat elvesztettem és 3 üveg Lovacrin használata után előbbi dus hajnövésemet visszanyertem.” — Szénássy R. urnő Bpest: „Évek óta szenvedtem hajhullásban; amióta az Ön Lovacrinját használok, a hajhullás megszűnt, sőt új hajnövést eredményezett.” A Lovacrin által a hajlót ismét gyökeret ver. Az új haj csodálatos gyorsasággal bujik ki a bőr alól és nő. Anyák, kiknek kis leányuknak haja rövid és szemmel láthatólag majdnem teljesen élettelen, ezen remek szer csodálatos hatásától különösen el lesznek ragadtatva. Mialatt ez a készítmény a felnőtteknél a korpá, hajhullás és kopaszságot gyógyítja meg, addig minden anyának fontos tudni, hogy van egy szer, mely kedvenceiknek gyönyörű hajfoltot szerez. Egy nagy üveg Lovacrin ára, mely több hóig eltart, 5 kor. 3 üveg 12 kor. 6 üveg 20 kor. Szállítás posta utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai raktár által:

M. FEITH, Wien, VII. Mariahilferstrasse No. 38.
Figyelmeztetés! Ezen hirdetés tisztességtelen módon utánoztatik! Utasítson vissza minden üveget, melynek czímjegyén és csomagján a fenti fej hiányzik s nem viseli a Lovacrin nevet. A fej és a név tév. be van jegyezve, azonkívül minden üveg az csapattól ólomzárral van ellátva.

Tartalékos tiszték figyelmébe.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy 8 év óta fennálló elsőrangú férfi szabó üzletemme kapcsolatban egy a mai kor igénye és követelményeinek minden tekintetben megfelelő

katonai egyenruházatiintézetet és katonai felszerelési raktárt

rendeztem be, hol elvállalom bármilyen egyenruhák és felszerelési czikkek készítését, teljes előírás szerint, felelősség és a legolcsóbb árak mellett.

Felhívom azért a tartalékos tiszt és egyéves önkéntes urak, valamint az igen tisztelt vevőim figyelmét ezen újabb vállalomra, melynek vezetésére egy kitűnő szakértőt sikerült alkalmaznom, ígérem, hogy főtörökvésem ezután is az leendő hogy t. vevőim igényeinek úgy a polgári, mint a katonai szabóságnál minden tekintetben megfelelhessenek. — Szives pártfogást kérve, vagyok kitűnő tisztelettel

Prelovsky András, Kossuth-utca 4.

Mindenemű egyenruházati czikkek

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitűnőségek által mint dr. Brann tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig Moorhg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinglechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894 Berlin 1895. Páris 1895 Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitűnő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triesztben.

Az 1895 évi cairói s az 1896. é. londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csusz, rheuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény, csusz lájdalmakat is már néhányszori bedörzsöléssel teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 k. 40 fl.

Szegfü crème szeplő, májfolt, miteser s az arcz és kéz-bőr mindennemű tisztatlanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 kor.

Szegfü poudér a teinek üdéséget s finomságot kölcsönöz. Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 k.

Szegfü fogpor a fogak s fogus ép. ségben tartására. — A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

Szegfü szappan a legfinomabb toillett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy db 80 fill.

Haj elixír a haj hullás, kopaszkodás, fej-korpá s haj kikopás biztos megállítására szolgál. Egy üveg 3 kor.

Kapható csaknem az összes gyógyszerertárban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljanhely.

Főraktárak Budapest Török József gyógyszerertárban, Király-u. 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerertár”-ban Váci-körút 17. Helybeli raktárak: Mihalovits Jenő, dr. Rothschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerész uraknál.

Tokaji china vasbor legkitűnőbb minőségű saját termésű hegyaljai borból készítve. Kitűnő s biztos hatása szer vérszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermekek kellemes ízénél fogva igen szívesen veszik be. Főlliteres üveg 5 k., 1 liter 9 kor.

Tourista olaj az egyedüli biztos szer tyukszem, szemölcs és bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. Egy üveg ára 70 fl.

Gyomor bor legkitűnőbb minőségű tokaji asszu ürmősből készítve. Biztos hatása a már legrégebb gyomorbetegségek gyógyítására. Étvágytalanság, székrekedés, görcsök s gyomorsülés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 kor.

Leszállított árak!

Szabó Lajos fiai

czégnél.

4 1/2 mtr 120 cm. széles fekete szövet	frt 1.75
4 1/2 mtr 120 cm. széles színes szövet	frt .15
4 1/2 mtr 120 cm. széles divat szövet	frt .25
4 1/2 mtr 120 cm. széles finom szövet	frt .45
7 mtr jóminőségű velez hazai	2.20
1 db 6 szem. kávé abrosz	1.30
1 „ 6 „ fehér vászon terít.	2.75
Az idény legújabb divat szövetje 120 cm. Homespun és Cybeline	
ezelőtt frt 2.25 és frt 2.80 most csak	
1 frt és 1 frt 30 krajczár.	

Minden lótlajdonos vegye a mi mindig éles

Patent-H-Stollen

lópátkóinkat, az itt látható védjeggyel.

(Korona lépés kizárva.)

Utánzatok vissza utasítandó k, mert a H. Stollen-féle patkók előnye a különleges aczélmínőségben rejlik és ezt csakis mi használjuk.

Kívánatra küldünk új képes árjegyzéket.

LEONHARDT és TÁRSA Berlin-Schöneberg. Egyedül elarusító Ausztriában és Magyarországon Kaszab és Breuer csavargár Budapest. VI. Váci-körút 33.

Süket ön?

Új találmányunkkal a sükettség és néhez hallás minden neme gyógyítható: süketen születettek gyógyíthatatlanok. Fülzugas azonnal megszűnik. Irjátok le eseteteket? Díjmentes megvizsgálás és felvilágosítás. Mindenki esekely költségéből otthon gyógyíthatja magát. Internationale Ohrenheilstalt, 96 La Salle Ave., Chicago, Ill.

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZ

a leghatásosabb szer rheuma, csipőfájdalom, oldalfájás hátfájás, mellfájás, köhögés és mindenféle meghűléseknél.

Övakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól.

Kapható Mihalovits J. gyógyszerert, Debrecen. Fitos Ferencz gyógyszerert, N.-Károly, Louis Ritz & Co. Hamburg.

Sok pénzt

1000 koronig havonta

kereshetnek (esetleg mellékeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állású emberek

Bővebb értesítést ad „Reell 149“ sz. alatt a hirdetési iroda E. Kristoffik Insbruck Postfach 36.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét G. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Merkur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társai utódai czégnél

Kistempiom bazár

az alkalmi idényre

rendkívüli olcsó áron kaphatók

Asztalneműek, vásznak, zsebkendők, nyakkendők, gallér és kézelők, harisnyák, kész fehéreneműek, színes alsó szoknyák, mosó velez, francia flanel

Női ruhaszövetek.

Fekete és színes selyem. Mosó bársony. Szőnyegek. Takarók és pokréczok.

Eddig felülmúlhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi lisztított

DORSCH máj olaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvegie 2 kor., fehér csomagolásban üvegie 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában az vér tisztítását el akarja érni. — Kapható a osztr. magy. monarchia legelső gyógyszer-tárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és fő-arusítás az osztr. magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltanak

Párisi vilákkállítás 1900 „Grand Prix.“

A védjegy törvényesen védve

Világhírű orosz Karaván tea.

Popoff K és C

testvérek, cs. és kir. udvari szállítóktól

MOSKVA.

Legfin. fajok.

Legfin. fajok.

Iroda: Wien, VII/2. Breitgasse 9.

Detailban, minden finomabb fűszer és csemege üzletben, eredeti csomagolásban kapható.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.